

STYLE

PRÁVO

17. prosince 2024

PRO
ženy

CESTOVÁNÍ
ADVENTNÍ VÝLET
Za příběhem
vánoční hvězdy

KRÁSA
ZLATÁ NEDĚLE
Dopřejte si
špetku luxusu

Denisa

KIRSCHNEROVÁ

KDE MÁ HURVÍNEK MAMINKU?

10 ROZHOVOR

Denisa Kirschnerová:
Kde má Hurvínek maminku?

Ředitelka Divadla Spejbla a Hurvíneka se ve vzpomínkách vrací k příběhu slavných rodičů. Proč nerada vzpomíná na první třídu? A jak zvládla chvíle, kdy se stala maminkou a zároveň ta její odcházela?

14 KRÁSA

Zlatá neděle

Na samý závěr adventního času si dopřejte trošku luxusu v oblasti kosmetiky i sebestěče.

16 TÉMA

Návod na použití Vánoc

Nechce se vám na návštěvu za příbuznými? Známe důvod, proč tentokrát říci „ano“.

18 CESTOVÁNÍ

Hvězdy moravských bratrů

Za půl hodiny dorazíte autem z Liberce na místo, které souzní s jedním ze symbolů Vánoc.

20 RETRO

Vodkou z brambor zahrnala hladomor

Aristokratka se zasloužila o popularitu dnes hojně využívané rostliny.

22 RECEPTY

Sváteční tabule

Výjimečné chvíle si žádají výjimečné menu. Podává se kapří tatarák, glazovaná šunka s čočkou či závin s kandovaným ovocem.

28 ZDRAVÍ

Pravdy a mýty o přejídání a zažívání

Jídlo má být radost. Odborník vysvětlí, zda může být i lékem.

Foto Lenka Hatašová

Šťastné a veselé!

Písnička Vánoce, Vánoce přicházejí mě provází celým životem. Je jí už drahně let, ale Vánoce tak, jak je popsal textař Zdeněk Borovec, jsou pořád stejné. Velmi se snažíme, aby byly dokonalé, ale častěji vzpomínáme na to, co se nepovedlo. Já třeba na elektřinu, která vyhořela na Štědrý den odpoledne, protože jsme místo rozbalování dárků balili do denního tisku zásoby z mrazáku. Ty jsme pak rozváželi po příbuzných s koledou Nesem vám noviny na rtech. Mysleli jsme si, jak jsme vtipní, ale z obličejů většiny bylo patrné, že by mnohem raději měli tichou noc, protože Štědrej večer nastal. Když jsme se snažili u bratrance z Vinohrad ubytovat skopovou kýtu, Páslí ovce valaši jsme si raději odpustili. Bratranec je prudeš a bývalý boxer a mohlo by ho napadnout nám zapět Chtíc, aby spal. A to bychom pak nešli do Betléma, ale na pohotovost. Bratranec byl ale jako nevinátko, pozval nás dál na veselé vánoční hody, takže Štědrý večer bez elektřiny byl nakonec jeden z našich nejhezčích.

Přeji vám, ať máte na letošní Vánoce jen ty nejkrásnější vzpomínky.

lucie.silhova@pravo.cz

ANKETA

Kdy míváte koupený první vánoční dárek?

ADÉLA ELBEL
stand-up komička

Dříve jsem byla taková nespoutaná a nechávala dárky na poslední chvíli. S dětmi dárky už více promýšlím, ale nekupuji je hodně dopředu. Nesmím, protože všechno hned rozdám.

NIKOLA OGRODNÍKOVÁ
atletka - oštěpařka

Hodně záleží na tom, jestli daný rok vím přesně, čím chci své nejbližší okolí obdarovat. Někdy mám jasno už v létě a jindy si nejsem vůbec jistá, takže kupuji vánoční dárky na poslední chvíli.

ANNA MAREŠOVÁ
designérka

Většinou koncem listopadu. Jako malá jsem měla nakoupeno a zabaleno už v říjnu. Všem jsem ale chtěla ukázat, co pro koho mám, a tak jsem dárky do Štědrého dne čtyřikrát rozbalila a zabalila.

Děkujeme za vaše náměty a názory, rádi se jimi inspirujeme. Psát můžete na e-mail styl@pravo.cz i na adresy redaktorů (jmeno.prijmeni@pravo.cz).
Adresa: STYL pro ženy, Právo, Borgis, a. s., Slezská 2127/13, Praha 2, 121 50. Vedoucí: Lucie Šilhová. Editorka: Markéta Grosmanová.
Redakce: Iveta Vařečková. Grafika: Pavla Bartůňková.

Foto na titulní straně Právo – Petr Horník

KDE MÁ HURVÍNEK maminku?

V první třídě ji učitelka postavila před tabuli a **Denisa Kirschnerová** musela všem dětem říct, že její rodiče jsou představitelé Spejbla, Hurvínka a Máničky. V osmnácti letech napsala první hru. Dnes vede divadlo, do kterého ročně přijde padesát tisíc diváků.

text Iveta Vařečková / foto Petr Horník a archiv D. Kirschnerové

Kdy jste si jako dítě poprvé uvědomila, jaké je povolání vašich rodičů?

Odmalička jsem se pohybovala v prostředí divadla a přišlo mi přirozené, že jsem obklopená loutkami, kterým rodiče propůjčují hlasy. Do svých dvou let jsem s nimi navíc jezdila na zájezdy a byla obklopená celým týmem divadla. Když jsme pak na výlet vyrazili jen ve čtyřech, divila jsem se, že je nás tak málo. S mým bráchou jsme měli období, kdy jsme si stále dokola pouštěli příběhy Spejbla a Hurvínka. Naši říkali: „To je hrozný, už to tu zase piští. Ale můžeme si za to sami!“ Odmalička jsem však vnímala, jak jsou rodiče do práce ponoření, a byla přirozenou součástí našeho životního prostoru. Věnovat se umění mi přišlo úžasné. Líbila se mi možnost zprostředkovat druhým vtipné a nadčasové příběhy.

Součástí takové práce je ale často ztráta soukromí.

To jsem tak trochu pochopila v první třídě. Do školy jsem se sice těšila, ale pak jsem skoro rok zvracela a nechtěla tam chodit. Moje učitelka totiž byla až příliš snaživá a na začátku roku se rozhodla, že mě představí všem dětem z prvních tříd. Postavila mě před tabuli a řekla: „Denisko, prozrad' nám, co dělají tvoji rodiče.“ Poslušně jsem odpověděla, děti mě začali pošuchovat a já jsem té nevyžádané pozornosti měla rychle dost. Taký jsem měla pocit, že nesmím dělat chyby a rodičům udělat ostudu. Dodnes cítím určitý ostych, když mám lidem říct, co dělám.

Přitom Hurvínek ani pan Spejbl nejsou symbolem dokonalosti.

Hurvínek je neposedný kluk. S nadsázkou by se dalo říct, že má ADHD. Slyšela jsem, že protáčení očí je dokonce jedním z příznaků. Jeho věčná zvědavost ho přivádí do problémů. Pan Spejbl je zase často znavený otec, který bývá kvůli přetížení nerudný, a o to hůř se mu odpovídá na Hurvínkovy přímočaré otázky. Také je pravda, že netvoří úplnou rodinu. Nejsou ale sami, mají paní Kateřinu neboli bábinu a Máničku. Ty jsou na tom podobně, ale všichni drží pohromadě, vzájemně si pomáhají, pečují o sebe a jako správná rodina fungují.

Za minulého režimu byla neúplná rodina něčím ne zcela vítaným. Zažilo divadlo v tomto směru nátlak na změnu?

Že by bylo divadlu doporučeno, aby si pan Spejbl paní Kateřinu konečně vzal? To naštěstí ne. Pana Spejbla bychom stejně nepřesvědčili. Ale v průběhu let přišlo od diváků i pár dopisů, kdy si lidé stěžovali, že dětem dáváme špatný příklad nefunkční rodiny. Zájem pak často vzbuzovala otázka, kde má Hurvínek maminku.

Pár lidí si stěžovalo, že pan Spejbl s Hurvínkem dávají dětem špatný příklad nefunkční rodiny

Vás jako malou po tom nikdy nenapadlo pátrat?

Nenapadlo právě proto, že jako rodina fungovali a nezdálo se, že by jim někdo chyběl.

Ptala jste se někdy rodičů, jestli divadlo byl jejich životní sen?

Táta zemřel, když mi bylo jednadvacet a na spoustu věcí bych se ho dnes tak ráda zeptala! Jeho přáním bylo studovat mezinárodní právo ve francouzském Dijonu, ale padesátá léta tomu úplně nepřála. Práva sice studovat začal a téměř dokončil, pak ale kreslil pro časopis *Pochodeň* (protirežimní časopis – pozn. red.) a kvůli tomu byl souzen v procesu s „libeňskými rozvratníky“. Odseděl si čtyři měsíce ve vězení. Ze školy ho vyhodili a táta zamířil na vojnu k PTP. S prací právníka byl konec a čekali ho v lepším případě pomocné práce.

Kdy se to zlomilo?

Vše dopadlo jinak díky mému dědečkovi Karlovi Kirschnerovi. Ten tátu nutil hrát v mládí loutkové divadlo, které v pražské Libni vedl. Táta ale často vzdoroval, přestože měl nesporný talent. Jednou se na představení přišel podívat profesor Josef Skupa, který rád zavítal mezi amatéry. Táta tehdy sehrál dialog – jeden z hlasů mluvil fistulkou, což je hlasová poloha Hurvínka. Pan profesor po představení prohlásil, že by mu svoje divadlo hned předal, ale už to bohužel nejde, protože už není jeho, ale družstevní. Uplynulo několik let.

▲ Denisa s mámou a tátou. Pro Helenu Štáchovou a Miloše Kirschnera bylo Divadlo Spejbla a Hurvínka bez nadsázky osud a třetí dítě.

▲ Před Vánoci s bratrem Milošem a maminkou. Ta prohrála boj s těžkou nemocí v březnu 2017. Jejím vnukovi tehdy bylo šest měsíců.

A táta si po návratu z vojny na pana profesora Skupu vzpomněl. Vyrazil za ním na zájezd, kde složil zkoušky a panu profesovi se podařilo i před úřady obhájit, že ho chce do souboru. Nakonec tak získal i nástupce a naplnil se jeho šprým, který při prvním setkání s tátou pronesl.

A maminka?

Ta vždy ráda kreslila, a dokonce byla přijata na pedagogickou školu a zdálo se, že z ní bude učitelka jako moje babička. Kamarádka ji ale o prázdninách inspirovala studiem na DAMU, kde byl i obor scénografie. Mámu to zaujalo, na pedagogickou školu nenastoupila a rozhodla se pro loutkové divadlo. K týmu Spejbla a Hurvínka se přidala během školy nejdříve jako élévka a po studiích natrvalo. Nakonec jí rozhodnutí přineslo i životního partnera a na svět jsme přišli my s bráchou. Divadlo bylo bez nadsázky jejich osud a třetí dítě.

Děti se díky vašim rodičům smály. Oni sami ale zažívali mnohé těžkosti.

To je pravda. Oba provázely zdravotní obtíže. Maminka přišla o první dítě, přežila těžkou havárii, bojovala s nemocí. Táta měl od mládí cukrovku prvního typu. Také žili v době, v jaké žili, a tak se nevyhnuli i tomu, že třeba, když se táta v divadle prosadil, byl na něj tlak, aby vstoupil do komunistické strany. Dlouho se tomu vy-

VIZITKA

Denisa Kirschnerová (50)

- Dramaturgyně, autorka divadelních a audio her i knih. Od července 2017 je ředitelkou Divadla Spejbla a Hurvínka, kde od roku 1996 působila jako dramaturgyně.
- Na Univerzitě Karlově vystudovala Filozofickou fakultu, obor Kulturologie.
- Je dcerou Heleny Štáchové a Miloše Kirschnera, kteří po světě proslavili postavičky Spejbla a Hurvínka.
- Příští rok od března do prosince čeká divadlo po třiceti letech dostavba studia. Po tu dobu budou působit v Grandhotelu International.
- Denisa má osmiletého syna Kryštofa a o dva roky mladšího bratra Miloše, který v Divadle Spejbla a Hurvínka působí jako dramaturg.

hýbal. Ale pak odjeli hrát do Ruska, kde mu stranickou knížku předali před nastoupenými zástupci ambasády. Vzal si ji, protože věděl, že by stačilo být den bez in-

zulínu a už by se domů nevrátil. Nepamatuji si ale, že by si rodiče stěžovali. Opravdu táhli tu divadelní káru se ctí a maximálním nasazením a snažili se vykresat i z těžkých situací hezké okamžiky.

Chtěla jste jít v jejich stopách a propůjčit svůj hlas loutkám?

To spíš brácha. Naši mu však jeho snahu rozmluvili a on se pak rozhodl věnovat animovanému filmu, multimédiím a vystudoval FAMU. Dnes je autorem, výtvarníkem a režisérem našich nejlepších her. Mě odjakživa zajímalo psaní. V osmnácti mě táta z legrace vyzval, když pořád píšu, ať napíšu pro Spejbla a Hurvínka. A tak vznikl příběh *Jak si Hurvíněk s Máničkou hráli na doktora*, který byl nakonec uveden nejen na divadle, ale vznikla i gramofonová nahrávka, která si vysloužila zlatou desku. Přišlo mi přirozené přebrat štafetu spíš tímto způsobem než hraním.

Když před sedmi lety maminka zemřela, stala jste se ředitelkou divadla. Přitom jste v té době byla na mateřské.

Sešlo se tehdy víc takových – osudových – momentů. Kryštof se mi narodil v době, kdy maminka opět bojovala s těžkou nemocí. Já ale byla z Kryštofa tak nadšená, že mě to neslo nad tím vším. Navíc jsme po první zkušenosti s nemocí doufali, že opět vše dobře dopadne, a že to jen ma-

minka a my s ní musíme ustát. Dokonce to tak i chvíli vypadalo. Byl to paradoxně i hezký čas, kdy jsme mohli být hodně pohromadě. Díky domácímu hospicimu Cesta domů se podařilo, že s námi maminka byla až do svého odchodu doma, což jsme si moc přáli. Od té chvíle vím, že se dá i hezky umřít. Do divadla jsem se vrátila, když byl Kryštofovi téměř rok, tentokrát už coby ředitelka. Cítila jsem, že to udělat mám a musím. Často jsem myslela na mámu, která hrála ještě měsíc před smrtí, i tátu, který kvůli těžké cukrovce ke konci života sotva viděl, a přesto pořád koukal do počítače přes několik nainstalovaných lup. Po tom všem jsem se nemohla sebrat a hodit vše za hlavu.

Jak dokážete skloubit mateřství, práci a čas na sebe?

Důležitý je odpočinek, který mi někdy trochu chybí. Ale já jsem tak nějak zároveň obsažená v tom všem kolem sebe a věřím, a to mi dává sílu, že se vše ubírá dobrým směrem. Kryštofa vychovávám sama, ale máme štěstí na skvělou chůvu a adoptivní babičku, máminu kamarádku, která nám byla oporou i v době mamčinu boje s nemocí. I díky tomu mám možnost soustředit se na divadlo, kde máme skvělý tým a snažíme se divadlo posouvat dál s dobou.

Proč si myslíte, že loutky dodnes děti neomrzely?

Loutky a divadlo jsou živé, rodinné peripetie našich hrdinů jsou dětem blízké. Ztotožňují se s Hurvínkem, s Máničkou a na nás je přinášet příběhy, které je budou oslovovat, bavit a inspirovat.

Hurvínka s panem Spejblem znají i za hranicemi. Odehráli jste představení už ve třidvaceti jazycích.

Naposledy v litevštině. V osmdesátých letech divadlo slavilo úspěch například v Japonsku. Působivé je, že tam byl silný kult otce. Do divadla chodily především maminky s dětmi, které, když viděly, jak si Hurvínek z tafuldy dělá legraci a různě ho pošťuchuje, byly přímo unesené.

Jak dlouho se herci učí hru v cizí řeči?

Nejdřív ji musí přeložit literárně zdatný

► Hurvínek se poprvé objevil na scéně v květnu 1926. Už tehdy měla dřevěná loutka díky řezbáři Gustavu Noskovi pohyblivé oči.

Synovi byl téměř rok, když jsem se po smrti maminky vrátila do divadla v roli ředitelky

překladatel. Přece jen nejde o návod, je třeba umět převést i různé slovní hříčky, případně zajistit, aby text nenarazil na něco, co je v kontextu dané kultury nevhodné. Pak následuje příprava textu s rodilým mluvčím, zvládnutí výslovnosti, mluvení po smyslu. To trvá zhruba dva měsíce. Obzvláště těžké jsou jazyky, kde intonace slova mění jeho význam, ale i evropské jazyky umí překvapit, třeba dánština. Za celou dobu se však nestalo, že by interpreti jazyk nezvládli. Maminka se dokonce díky textům naučila německy a táta i trochu japonsky.

Bavíte se už se synem o divadle?

Aniž bych Kryštofa přesvědčovala, příběhy Spejbla a Hurvínka si oblíbil ve čtyřech letech. Teď je mu osm a všímám si, co konkrétně ho zaujme. Navíc v rámci dostavby studia v příštím roce vznikne

v divadle nejen další sál, ale i prostor pro setkávání. Byla bych ráda, kdyby se u nás děti mohly seznamovat s osudy lidí, kteří podobně jako Hurvínek nebyli v dětství „dokonalí“, a přesto se v něčem našli a těší je to. Zatím hledáme vhodnou formu.

Byl to recept i na novou vánoční pohádku?

Autorkou hry *Hurvínkova vánoční záhada* je naše kmenová režisérka Janka Ryšánek Schmiedtová. Naši snahou je přinášet představení rodinná. Příběh je proto moderní pohádkou, která se odehrává ve vánoční Praze. Abych moc neprozradila, Hurvínek s Máničkou nakonec zachrání Vánoce i jednu pohádkovou bytost. Příběh nenásilně připomíná, že jsou svátky především příležitostí být spolu.

A co vaše soukromé Vánoce?

Moji oblíbenou Popelku jsem už pár let neviděla, protože Kryštofa baví jiné pohádky. Ale stejně jako každý rok i letos se půjdeme přes den projít Prahou. Tradičně to vezmeme přes Hrad. Pak se vrátíme domů, rozsvítíme záplavu světýlek a po večeri už přiletí Ježíšek. ●

